

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: Training metal**

· **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** Training alloy (non-precious metals)

· **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**

· **Produsent/leverandør:**

Kulzer GmbH

Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)

Tel.: +49 (0)800 4372522

· **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com

· **1.4 Nødnummer:** Emergency CONTACT (24-Hour-Number): +49 (0)6132-84463

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

· **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Resp. Sens. 1 H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.

Skin Sens. 1 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

Aquatic Acute 1 H400 Meget giftig for liv i vann.

· **2.2 Etikettelementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS08 GHS09

· **Varselord** Fare

· **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

kobolt

· **Faresetninger**

H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H400 Meget giftig for liv i vann.

· **Sikkerhetssetninger**

P285 Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes.

P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

P321 Særlig behandling (se på etiketten).

P342+P311 Ved symptomer i luftveiene: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER/ lege.

P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

· **2.3 Andre farer -**

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 2)

N

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkgdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Training metal

· **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

· **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**

· **Beskrivelse:** -

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 7440-50-8	copper	75-90%
EINECS: 231-159-6	Aquatic Acute 1, H400	
CAS: 7440-48-4	kobolt	0-5%
EINECS: 231-158-0	Resp. Sens. 1, H334; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Chronic 4, H413	

· **Ytterligere informasjoner:**

The informations as to risks and precautions given in the chapters 4 to 8, 10 to 12 do not apply to the product itself, but only to dust and vapours generated on working with it.

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

· **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

· **Generelle informasjoner:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

· **etter innånding:** After inhalation of smoke, vapors and dust get fresh air and see a doctor.

· **etter hudkontakt:** Vanligvis irriterer produktet ikke huden.

· **etter øyekontakt:** Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.

· **etter svelging:**

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.

· **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

· **5.1 Slökkemiddel**

· **Egnede slukningsmidler:**

CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.

· **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**

· **Spesielt verneutstyr:** Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.

· **Ytterligere informasjoner -**

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

· **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

(fortsatt på side 3)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 2)

- **6.2 Miljøverntiltak:** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:** Ta opp mekanisk.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** Ensure good ventilation/exhaustion at the workplace.
· **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
· **Lagring:**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
 - **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
 - **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:** ingen
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
· **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

7440-50-8 copper	
AA ()	0,1* 1 mg/m ³ * røyk

 - **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
 - **Personlig verneutstyr:**
 - **Generelle verne- og hygienetiltak:** Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
 - **Åndedrettsvern:** Ikke nødvendig.
 - **Håndvern:**
Man må alltid teste beskyttelseshanskene før bruken for å finne ut om de er i orden.
anbefales
 - **hanskemateriale**
Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.
 - **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**
Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
 - **For kontakt på høyst 15 minutter sammenhengende er hansker av følgende materialer egnet:**
Butylkautsjuk
Nitrilkautsjuk

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykddato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Training metal

- **Øyevern:** Ikke absolutt nødvendig
- **Kroppsværn:** Lett beskyttelsesdrakt.

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Utseende:**

- **Form:** fast
- **Farge:** gul
- **Lukt:** uten lukt
- **Luktterskel:** Ikke bestemt.

· **pH-verdi:** Ikke brukbar.

· **Tilstandsendring**

- **Smeltepunkt/smelteområde:** 1380 °C
- **Kokepunkt/kokeområde:** > 999 °C

· **Flammepunkt:** Ikke brukbar

· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke bestemt.

· **Antennelsestemperatur:**

- **Spaltningsstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.

· **Eksplisjonsgrenser:**

- **nedre:** Ikke bestemt.
- **øvre:** Ikke bestemt.

· **Damptrykk:** Ikke brukbar.

· **Tetthet ved 20 °C:** 8,800 g/cm³

- **relativt tetthet:** Ikke bestemt.
- **damptetthet:** Ikke brukbar.
- **fordampningshastighet:** Ikke brukbar.

· **Løslighet i / blandbarhet med**

- **Vann:** uløslig

· **Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):** Ikke bestemt.

· **Viskositet:**

- **dynamisk:** Ikke brukbar.
- **kinematisk:** Ikke brukbar.

· **Løsningsmiddelandel:**

- **Andel faste stoffer:** 100,0 %

(fortsatt på side 5)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 4)

· **9.2 Annen informasjon** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** -

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
 - **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Primær irriteringsvirkning:**
 - **Hudetsing/hudirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt**
Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
 - **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
 - **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
 - **Skader på arvestoffet i kjønnceller**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Kreftfremkallende egenskap**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Reproduksjonstoksisitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
 - **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt på side 6)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkgdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 5)

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

· **13.1 Metoder for avfallsbehandling**

· **Anbefaling:** Mindre mengder kan deponeres sammen med husholdningsavfall.

· **Europeiske avfallslisten**

18 01 06 | kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

· **Ikke rengjort emballasje**

· **Anbefaling:** Emballasjen kan etter rengjøring brukes om igjen eller recycles.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

· **14.1 UN-nummer:**

· **ADR, ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· **14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse**

· **ADR, ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· **14.3 transport fareklasser**

· **ADR, ADN, IMDG, IATA**
· **klasse** bortfaller

· **14.4 Emballasjegruppe:**

· **ADR, IMDG, IATA** bortfaller

· **14.5 Miljøfarer:** Ikke brukbar.

· **14.6 Særskilte forholdsregler for bruker** Ikke brukbar.

· **14.7 Transport i bulk iht. annekset II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden** Ikke brukbar.

· **Transport/ytterligere informasjoner:** -

· **UN "Model Regulation":** bortfaller

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

· **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**

· **Nasjonale forskrifter:**

· **Vannfareklasse:** Generelt ikke farlig for vann

· **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på våre kunnskaper pr. idag, de kan ikke oppfattes som garanti for produkttegenskaper og er heller ikke grunnlag for et kontraktmessig rettsforhold.

(fortsatt på side 7)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Training metal

(fortsatt fra side 6)

· **Relevante satser**

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.

H400 Meget giftig for liv i vann.

H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Resp. Sens. 1: Respiratory sensitisation – Category 1

Skin Sens. 1: Skin sensitisation – Category 1

Aquatic Acute 1: Hazardous to the aquatic environment - acute aquatic hazard – Category 1

Aquatic Chronic 4: Hazardous to the aquatic environment - long-term aquatic hazard – Category 4

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**

N